

Patriotul

ORGAN DE LUPĂ PATRIOTICĂ ANTI-FASCISTĂ

Redacția și administrația
ARAD, Piața Pievelui No. 2
TELEFON 16-39

Apare sub conducerea unui comitet
Redactor responsabil: PETRE BELLE

Abonamentul: Lunar Lei 180
Penru membrii Sindicatelor 150 Lei
Autorități, Instituții 3000 Lei pe an

Avangărzile româno-sovietice se află la 34 km. de Budapesta

Fostul șef de stat major maghiar,
generalul Vörös a căzut prizonier

Trupele româno-sovietice înaintea
să pe un front larg de 90 km. între
Dunăre și Tisa și după comunicatul
dat ieri seara au ocupat alte 60 de lo-
calități. Între orașele eliberate sunt
Kiskőrös, Jászkarajenő, Kunzent-
miklos, Tiszadob, Polgár și multe alte
localități însemnate.

Avangărzile româno-sovietice în
regiunea orașului Nagykovács se
află la o distanță de abia 34 km.
de Budapesta.

Cele mai crâncene lupte s-au dat la
cursul superior al Tisei. Alci trupele
Armatei Roșii au zdrobit rezistența
inamicului, care a pierdut mai mult
de 2000 de morți și 65 de tancuri.

În cursul acestor lupte a căzut
prizonier generalul Ludovic Vö-
rös, fost șef de stat major al ar-
matei maghiare.

Întregul sistem de apărare german
situat pe malul stâng al Tisei a fost
curățat de inamic.

Trupele româno-sovietice s-au ocupat
complet marșele cot al Tisei și
au forțat un șap de pod de 5 kilo-
metri adâncime pe malul de Vest
al fluviului.

Posturile de radio germane au recu-
noscut aseară că situația este grea și

trupele germano-maghiare duc opera-
țiuni de întârziere. Ofensiva sovietică
este în continuă creștere și trupele ru-
sești luptă în apropierea liniei ferate
Szolnok-Budapest.

În cursul zilei de ieri au fost fă-
cuți prizonieri 7508 soldați și ofi-
țeri germani și maghiari.

Artileria sovietică a distrus 98 de ca-
re blindate și a doborât 17 avioane
inamice.

În retragerea lor disperată nemii
în mai multe localități au otrăvit fân-
tănele din care cauză populația ma-
ghiară băgănașă a avut mari pier-
deri.

Ziarul „Daily Express“ arată că
germanii vor să facă din Buda-
pesta un al doilea Stalingrad sau
Aachen.

Pe altarul strategiei lor vor să sacrifi-
ce acest oraș, cu toate că au pierdut
Stalingrad și Aachen și vor pierde și
orașul Budapesta. După informațiile
primite din surse neutre, germanii fac
lucrări de fortificații de grabă atât
în jurul Budapestei, cât și în regiunea

După ultimele informații primite
ieri seara, trupele Armatei Roșii se
apropie din patru direcții de capitala

Ungariei. Prima coloană sovietică de-
pășind localitatea Izaak, a înaintat 40
kilometri în două zile și

în apropierea comunei Dömsöd
forțele înaintate au ajuns la o în-
depărtare numai 34 kilometri de
Budapesta.

A doua coloană blindată sovietică
venind dinpre Jugoslaviea într-o înain-
tare rapidă a ocupat localitatea Tatar-
szentgyörgy, la 88 kilometri de capu-
tala Ungariei.

A treia forță sovietică avea ca
direcția fluviul Tisa și a eliberat orașul
maghiar Jászkarajenő. În sfârșit,

celena patra sovietică înaintea-
ză în direcția orașului Czegled și
a ocupat localitatea Nagykovács.

Apropierea celor patru coloane blindate
ale Armatei Roșii a provocat o
panică de nedescris în rândurile cilei
Hitler. Căpitanul de țară maghiar
vrea să-și măte sediul într-un alt oraș
în apropierea graniței germane. Con-
vocarea proiectată a parlamentului
maghiar în legătură cu problemele
constituționale a fost amânată din
cauza situației dezastruoasă de pe tea-
trele de luptă.

D. Churchill va face o vizită la Paris

D. Churchill la invitație primită din
partea generalului de Gaulle, va face
în curând o vizită la Paris.
Data precisă nu s'a stabilit încă.

Insula Beveland curățită de germani

La Escot rezistența germană a dis-
parut cu totul. Toate tunurile care
apărau acei poziții germane, au fost
reduse la tăcere.

La Shelde a fost făcut prizonier
generalul Ebarding, comandantul
diviziei 64 infanterie germană.

Insula Beveland părăsită de germani
atunci au construit un cap de pod
măgna de 40 km.

Averea lui Mussolini a fost confiscată

În urma unei sentințe a tribunalului
din Roma, întreaga avere a dictato-
rului Mussolini a fost confiscată de
către statul italian.

Și invalizii se înrolează în armata germană

În urma unui ordin a lui Hitler, sol-
dații germani sunt acum supravegheați
de comisari speciali. Soldații germani
pot fi desemnați în cazuri politice di-
recte autorităților celor mai înalte și nu
numai prin cale ierarhică prin ofițeri.
Hitler a ordonat o nouă vizită medi-
cală soldaților germani. Principiul
este că numai cei mai gravi invalizi
pot fi scutiți de serviciul militar.

Universitatea din Belgrad a fost complet distrusă

Postul de radio Jugoslaviea libe-
ră anunță că universitatea din Belgrad a
fost rasă de pe suprafața pământului
în urma luptelor de stradă din oraș.
Dezastrea a fost distrusă complet
marșă bibliotecă universitară.

Insula Leyte a fost cuce- rită în întregime

Marșalul cartier general al generalu-
lui Mac Arthur comunică din Pacific
că trupele americane au ocupat Kali-
gava, ultimul oraș de pe insula Leyte.
Garnizoana japoneză a fost complet
nimicită.

În atenția muncitorilor de alimentație

Sindicatul muncitorilor de alimen-
tație, secția Arad (Bul. Regina Maria
12) roagă pe toți membrii, cari lu-
crează în branșa de: 1. Licheur, vin,
bere și rachiu, să se prezintă Duminică
la ora 9 dimineața în localul sindi-
catului. 2. Cei din branșa de brutării,
cofetării, zahăr și bomboane la ora 10.
Membrii din branșa de măcelărie, car-
nățării la orele 11. 4. Salariații hote-
lurilor să se prezinte la ora 4 d. m.
tot în localul sindicatului. În sfârșit,
angajații restaurantelor, cafenelelor
la ora 5 d. m. — Comitetul.

Statele Unite împotriva unei Convenții Internationale de Transport Aerian

La Chicago are loc de o săptămână conferința în legătură cu problema transporturilor aeriene de după răz-
boiu. În cadrul conferinței delegatul Canadei a propus încheierea unei convenții internaționale pentru reglemen-
tarea transporturilor civile aeriene.

Delegatul Statelor Unite, d. Beard, s'a ridicat împotriva propunerii canadiene, arătând că Statele Unite nu
pot accepta nicio organizație internațională aeriană, numai dacă această organizație nu depășește atribuțiile
unei organizații consultative. Statele Unite sunt în favoarea principiului „uși deschise“ — a spus delegatul
american.

Noui debarcări pe coasta Dalmației Portul Zara a fost eliberat

Calea ferată Salonik, frontiera ju-
goslavă, a fost tăiată de trupele de
eliberare, care urmăresc pe germani.
În apropiere de Split și Ragusa s'au
efectuat noi debarcări aliate. Portul

Zadar a fost ocupat de trupele mare-
șalului Tito.

Nimicirea trupelor germane din
triunghiul Zibonic — Chim —
Krivivir este în curs.
Fugații germani din Grecia, Jugosla-

via și Bulgaria sosesc din zi în zi în
număr mai mare în Austria.

Germanii fug în panică din regi-
nea Rojani și Saloniki. Localitățile
Radoviste și Caradavar au fost ocu-
pate.

PAGINA PLUGARULUI

Porunca morților

de Al. C. Constantinescu

Pe câmpiile îndepărtate ale Rusiei au murit sau au dispărut cinci sute de mii de oameni. Atât ză-a costat viașul de grandoare al unui demont ajuns — prin complicitatea unei întregi categorii sociale — în fruntea trebușilor statului. Cel cinci sute de mii reprezintă costul trădării în viaș omeșiei. Dar bogășii înșite? Dar lipsușile și mizeria îndurată? Dar suferinșele ce nu conșenesc nici azi, ele fiind o consecinșă directă a nenocitșei noastre prezente — în 1942 — pe malurile Volgei?

Să lășăm, înșă, deoparte celelalte sacrificii și să vorbim numai în numele morșilor. Cel din rășărit și cel din apus, presărașii pe platurile ardelenșe. Ce au, înșă, comun unii cu alșii? Cum putem să-l înșrășim pe cel oari au murit cu fașă la rășărit, pentru o cauză care nu era a neamului românșesc, cu cel care mor, acum, cu fașă spre apus, pentru înșegritșea țolăreșlor țării și pentru asigurarea viștorului ei printrșe popoarele libere ale lumii? Cum putem așeza alături de cel morșii pentru trădarea destinului neamului pe cel ce-și dau viașă tocmai pentru a șterge pata acestei trădării și a îndruma destinul poporului românș pe făgașul comandamentelor sale nașionale?

Ei bine, și morșii din rășărit și morșii din apus ne spun aceleși lucruri, nouă, celor vii. Grașii lor o aceluși, pentru că aceluși e porunca lor.

„Am fost trădașii, spun morșii din rășărit. Voi, cei vii, trebuie să înștelegeșii că moartea noastră a fost o crimă contra intereselor neamului. Am fost purtașii pe meleaguri unde nu aveam ce căuta decât, poate, pentru a vedea cât de ticăloșe erau minciunile trecutului. Murind, am mușcat din pământ străin, îndurerașii de gândul că curățul nostru pământ românșesc rămâne — mai departe — robul dușmanului adevărat. Inutilitatea jertfei noastre ne arde sufletele mai tare decât rănilor primite.

„Voi, cei vii, trebuie să clădișii o nouă țară. O țară care să aparșie cu adevărat, poporului, o țară în care minciuna să nu mai poată fi sădită, o țară în care să crească și să rodească numai adevărul!”

Aceasta e porunca celor morșii în rășărit. Aceasta e și porunca celor ce mor în apus. Aceasta nu-e decât șii de mii. Jertfa lor nu a fost zadarnică ca a celor cinci sute de mii — ci măreașă pentru că a redat neamului Ardealul.

Au mai murit, înșă, odată, niște eroi pentru Ardeal. Jertfa lor s'a dovedit, totuși, inutilă de vreme ce a fost posibilă trădarea care la dus la moartea pe cei cinci sute de mii. De același, morșii de acum, din Ardeal, grășese așemenea morșilor din rășărit. Ei vor ca jertfa lor să nu fie larășă zadarnică. Ei ne poruncesc să transformăm țara în așa fel încât minciuna și trădarea să nu mai poată fi, vreodată, posibile.

Suntem, oare, capabili să înștelegem glasul morșilor? Avem, noi, țării să ștergem toate urmele trecutului și să deschidem, largi, zărilor viștorului? Cele petrecute în aceste două luni nu dovedesc acest lucru. Cei vii par încă orbi și surzi. Ar fi amarnic pentru neamul nostru să nu mai — capabil să afle adevărul decât în moartea.

Trezii-vă, voi cei vii! Răușii cu mâinile voastre, lumea de care n'au putut avea parte morșii a căror hrășă sunt, acum, neștinșose. Trezii-vă, pentru a nu deveni, și voi, jertfa înșelă pe rugul neîndurător al țolăreșiei.

SE INVITA TOȘII EVREI care au fost deportașii în Transnistria să se prezinte Sămbătă, 4 Noiembrie ora 8 precis, la sediul Apărării Patriotice, Ști. Ciceo Pop, 12.

Lucruri noi în viașă țărănilor

S'au produs în cursul lunii Octombrie două evenimente de o înșemnătate deosebită în viașă țărănilor români.

Primul eveniment este ordonanșă NR. 18 a prefectului judeșului Dorohol, Alexandru Faliboga. Prin această ordonanșă toate bunurile părășite din școl judeș trec în păștrarea și administrarea Serviciului Bunurilor de pe lângă Prefectura de judeș. Mai departe ordonanșă precizează că aceste bunuri vor fi păștrate, prin comitetele țărănești.

Comitetele sunt recunșcute de prefectul din Dorohol și au răspunderea conșucerii și organizării eficiente a viașii economice și politice din nordul Moldovei.

Aceste organe izvorșite din șanul țărănilor de acolo, trecând peste toate greutășile, fac fașă cu cinște tuturor nevoilor masșelor populare. Prin aceste comitete, Serviciul Bunurilor a preluat administrarea a 176 moșii din judeș.

Țărăni din Dorohol au dovedit în mod practic inutilitatea moșierilor. Ei au dovedit că pot organiza viașă economică și politică chiar mai bine fără moșieri decât cu moșieri. Cele ce se petrec în judeșul Dorohol merită toată atenșia. Țărăni din înșreaga țară pot învășă ce au de făcut pentru a pune temelie unei viașii libere.

Al doilea eveniment este adunarea delegașilor comitetelor Frontului Plugarilor din judeșul Ialomișă.

Mult timp Frontul Plugarilor a fost o organizașie restrânsă. Avea un caracter regional. Azi țărăni din toată țara se îndreapă spre ea. Țărăni din România își dau seama, șimț, că Frontul Plugarilor este al lor, așa cum sindicatele sunt ale muncitorilor.

Țărăni este regiunea celor mai mulți și mai mari moșieri din țară. Pană acum această regiune era privită de moșieri ca un fel de pământ al făgăduinșii. Fieșă lor hrăpăreășă se manifesta aici mai mult ca în ori care colț al țării. Și așuprile la care erau așupși țărăni erau aici mai mari ca în alte părți. Una din urmările acestei așupșiri a fost faptul că țărăni de aici și-au dat seama mai repede decât frașii lor din restul țării că intereselor lor sunt cu totul opuse intereselor moșiereșii.

De același comitetele țărănești au luat aici o dezvoltare mai mare. De același țărăni din Ialomișă s'au organizat mai repede decât alșii. Ei și-au dat înșă seama că nu e suficient să se organizeze numai pe șară locală, numai în fiecare sat. Forșele trebuie unite. Altfel nu se poate duce cu șucces o luptă așa de grea cum este lupta țărănilor contra moșierilor. Moșierii sunt unșii în tot felul de asociașii printre care sunt și sindicatele lor agricole. Prin aceste organizașii ei își apără intereselor lor. Prin ei ei își vor putea apăra toate intereselor economice și politice.

Adunarea dela Călărași mai are înșă și o altă șemnificașie. Acolo țărăni și-au arătat nu numai hotărșrea de a-și strănge rândurile în Frontul Plugarilor. Adunarea s'a desfășurat sub șemnul fărurii și întăririi alianșei între țărăni și muncitori. De bună voie țărăni primesc să se îndrășească de muncitorii din orașe.

Primirea entușiasă făcută de țărăni ialomișeni lui Oh. Miele reprezentantului comitetului Central al Frontului Plugarilor arată hotărșrea lor de a-și strănge rândurile, de a-și aduna forșele la un loc.

Primirea tot așa de entușiasă făcută tovarășului I. Rangheș, reprezentantului Comitetului Central al Partidului Comunist din România arată hotărșrea țărănilor de a merge mână în mână cu muncitorii din orașe.

La Dorohol țărăni au dovedit că se pot lipsi de moșieri. La Călărași au arătat că ei vor să se lipească de moșieri și că vor să meargă împreună cu muncitorii din orașe.

Doroholenii și ialomișenii au arătat calea. Țărănișea română știe acum ce are de făcut. Ea mai știe și cum trebuie să facă pentru a scăpa de accișari până acum au umilit-o, batjocorit-o și jefuit-o.

Organizarea în Frontul Plugarilor și alianșă cu muncitorii din orașe. Aceasta este drumul izbăvirii.

P. CHIRTOACA

Islazuri pentru vitele țărănilor

România este o țară în care cea mai mare parte a locușitorilor se îndelețnicește cu munca pământului. Datorită condișionilor în care se face agricultura la noi, mașinile sunt folosite pe o șară foarte mică. Tractorile sunt încă ceva rar de tot. Aratul, boronșitul, căratul recoltei se fac cu ajutorul animalelor, cal și șou boi. Seceratul chiar dacă se face cu secerători mecanice, acestea sunt trase de animale. De multe ori și treeratul se face cu cal și cu mașini puse în mișcare de cal. Treapta aceasta, pe care se gășește agricultura în România cere vite de muncă, și încă multe. Pe lângă vitele de muncă mai sunt necesare vitele și pentru alteșea. Ei nevoie de carne, de lapte și toate derivatele, de lână, de piele și altele.

Cea mai mare parte a acestor vite, sunt vite țărănești. Pentru înșgrășirea lor țărăni au nevoie de hrană. Hrana este tot atât de necesară pentru vite ca și pentru oameni. De multe ori țărăni este mai mult înșgrășat atunci când n'are nutreș pentru vite decât atunci când el însuși e nevoit să rabda de foame. Și pe bună dreptate, fiindcă dacă n'are cu ce-și hrăni vitele de muncă, nu-și poate munci pământul și este ameșinat să piardă totul, să bată la ușă altuia.

Lana vitele sunt hrănite cu nutreșul pe care țărăni îl adună odată cu strănșgerea recoltei. Nutreșul obișnuit este compus din paie de ovăș, orș, graș sau chiar șecară pentru cal, coceni de porumb pentru cornute și oi. Mai sunt folosite tot ca nutreș pleava și șeule tocate. Este aproape un lux când li se dă șeulă, dovleci, urulășă, orș sau ovăș și țărășă. Din pricina hranei proșate, vitele țărănilor ies din

lană tot așa de alabe ca și țărăni înșși.

Lucrurile nu stau cu mult mai bine nici vara. Lășese pășunile, islazurile. Cele mai multe sate sunt lipsite cu totul de islazuri. În multe sate islazurile sunt numai locuri de plimbare. Vitele se întorc șară acasă tot așa de șiamânde ca și dimineașă când pleacă. Sunt hrănite cu burușii adunate în timpul prașiei. Iși poate oricine înșchipul că cu asemenea hrană vitele țărănești nu pot fi nici grase, nici nu pot da mult lapte sau lână.

Șii în timp ce vitele țărănilor rabdă de foame ea și ștăpănișii lor, există în România cam 5 milioane de hectare pădure și pășuni, cari aparșin ștatului și moșierilor. Acestora înșă nu le pasă că vitele țărănilor mor de foame. Locurile de pășunat din mâinile moșierilor sunt cele mai puternice arme cu ajutorul cărora țărăni sunt robișii de moșieri. Pentru a avea unde-și paște vitele țărăniș se învoește să facă șile de muncă pe moșie boerească. Și se întâmplă de multe ori că oricât ar munci tot mai rămâne dator.

Fără vite de muncă țărăniș nu-și poate munci pământul.

Fără islazuri, țărăniș nu pot avea vite bune de muncă. Pentru islazuri, ei se robesc față de moșieri.

În interesul refacerii economiei rurale care va trebui să înșsemne propășirea gospodărișlor țărănești, aceste șări de lucruri trebuie să dispară. Trebuie organizate islazuri comunale pentru vitele țărănilor. Pentru aceasta trebuie expropriate pășunile și pădurile moșiereșii. Trebuie șmulă din mâna moșierilor acest mijloc cu ajutorul cărora așupșeau țărănișea română.

Luptând cu curaj, țărănișea biruește

Îndată ce războiul nesăbuit împotriva popoarelor pașnice și muncitorilor ale Uniunii Sovietice a fost curmat, țara întregă și-a dat seama că o șingură cale o va duce la lumină, anume lupta împotriva hitlerismului de orice fel. Pe această cale a mântuirii sale, poporul românșesc — adică muncitorii, țărănișea și cărturarii cu dragoste de neam — pășește fără șovășire, pentru a șprășii prin toate mijloacele opintirea uriașă a noroadelor pe drumul biruinșii depline a dreptășii pentru toșii. Toșii cei ce îndură șoamea și nevoia știu bine că numai așa pregătesc ceasul zorilor. Dar tot așa de bine știu și călășii și slugile lor, că dacă așa se va întâmpla, traiul lor bun de lipșitori glășfuite de șânșele multinișii își află pentru șotdoșuna capătul. Ei firesc deci că dau din colț în colț, încercând orice pentru a întâi viașă de șou șlipă pe drept temută de danșii. Și mijloc pentru asta mai au multe. Au rămas înșipii în posturi înșeminate, de unde pot șapri și șimpăna pe cei ce li stau împotriva, răspândind minciuni și înșicoșeză pe cei slabi și nehotărșii, pentru că au rămas încă la primării și auto-

ritășii oamenii trecutului întunecat. Așa e în toate satele, în care țărănișea nu s'a strășă încă în jurul comitetelor șăteșii, pentru a gonii pe nețrebnici și a pune în locurile lor oameni de încredere aleși dintre cei buni. Acolo unde lucrul acesta s'a făcut, răul a fost gătit. Acolo înșă unde șșiala sau teama li ține în loc, țărăniș gășșie încă sub jugul greu în care i-au băgat nemșii lui Hitler și legionarii lui Antonescu.

Țărăniș șimț minciuna guvernamentală purtată de baionetele jandarmilor bățășii și de pușculiș primarilor antonescieni lășașii în viașă lor. Nu de la acest guvern va veni loșul răului țărăniș — șprășinșii de muncitorii de la oraș — nu trebuie să se lășe șșerșii de pământ și de mine. Și-și strănșă rândurile în jurul Frontului Nașional Democratice, să lupte fără șdihă pentru dreptul lor batjocorit de șșeșșii guvernului și să-și păștreze în treacă încredere în puterea lor și în țării adevărate. Biruinșă va fi a lor dacă vor șii să lupte pentru ea.

către invalizi, văduve și orfani de războiu!

date istorice; 1918—1944

în actul istoric dela 23 August, locuitorii cinstiți de pe teritoriul românesc și-au recăștigat dreptul de a lupta contra criminalilor de războiu și teroristilor fasciști. Invalizi, văduve, orfani din ambele războaie, cereți reintegrarea în drepturile voastre!

Invalizi, văduve, orfani din ambele războaie, victime din războiul mondial și victime din războiul nedrept al U.R.S.S.-ului și eroii din războiul contra fascismului.

Am suferit mult sub regimul antonescian care a amănat și neglijat problemele noastre. Deci, acum trebuie să luptăm pentru proiectul de plată al Frontului Național Democrat, căci acesta reprezintă și revendicările noastre. Trebuie să cerem un plan al Frontului Național Democrat, care să satisfacă revendicările noastre.

Cerem pentru invalizi, văduve și eroii de războiu, fără deosebire de naționalitate și religie: 1. Unificarea salariilor. 2. Majorarea penaliilor în raport cu scumpetea. 3. Improprietățile sătenilor invalizi din ambele războaie. 4. Invalizii și văduvele de războiu să fie angajați la o muncă potrivită, pe care să o poată executa. 5. Înființarea căminelor pentru invalizi.

MARAZII!

Organizați-vă în Uniunea Patrioților și Organizația Județeană Arad, la L. O. V., singura organizație care luptă pentru interesele voastre.

Cu salutări prietenești

COMITETUL DE ORGANIZARE

Arad, Piața Avram Iancu No. 21, et. I.

PRO Reprez: La orele 2 fix, 3.30, 5 fix, 6.30.

Succesul mondial cel mai mare film al timpurilor

DAVIS - Olivia de Havilland
EROL FLYNN
In colosalul film colorat.

LISABET și ESEX
Procurăți bilete din timp.

de lucru la ora 2, Duminică la 9 și 11 **MATINEU**.

APITOL Telefon 25-22,
Str. Brătianu 18.

1, 3, 5. Zilnic la 11.30 **MATINEU**.
Senzatia sezonului
Capitanul Fracasse

cu **CLARA CALAMAI**
și **OSVALDO VALENTI**.
Un film aventurilor plin de emoții.

FORUM
TELEFON 20-10.

Primul film pentru toate vârstele
mult râsăfăteci

SHURLEY TEMPLE
In

PIATA de ARTISTE

George Murphy - Jimmy Durante -
Phyllis Brooks - Elna Mae Oliver.

mai mult subiect in cea mai mare masura
documentală in scenare cinematografică!

Prezentările zilnic la orele 1, 3 și 5.

Muncitorii dela Industria Agricolă Ardeleană cer majorarea salariilor și eliminarea fasciștilor din întreprindere

Muncitorii dela Industria Agricolă Ardeleană, Arad, au însărcinat Comitetul lor de conducere cu începerea tratativelor în vederea satisfacerii diferitelor doleanțe. Comitetul de conducere a întocmit un proiect de contract colectiv, pe care l-au înaintat direcțiunii.

Contractul colectiv se încheie pe o durată de două luni, începând cu ziua de 1 Noiembrie 1944, și se compune din următoarele puncte:

1. Se va recunoaște Comitetul de Fabrică al muncitorilor ca singurul organ consultativ în chestiunile ce privesc pe muncitorii fabricii. 2. Salariile se vor majora cu începere dela 1 Noiembrie 1944, cu 50 la sută peste salariile actuale. 3. Opt ore de muncă pe zi. Orele suplimentare se vor plăti în felul următor: Primele 2 ore cu o majorare de 50 la sută, iar următoarele cu 100 la sută. În zilele de Duminică și sărbători o majorare de 100 la sută peste salariul obișnuit. 4. La muncă egală salarii egale. Salariile se vor majora după punctul 2. atât la

bărbați cât și la femei, cu condiția ca munca să fie aceeași. 5. Salariile să se plătească prin șefii de secție în timpul lucrului. Plata să se facă în fiecare săptămână. 6. Alocația lunară de 1500 lei după fiecare copil al muncitorilor. 7. Celor concentrați să li se plătească regulat ajutorul de concentrare. 8. Concediul de vară să se acorde cu începere de 1 Mai până la 1 Octombrie a anului. 9. Baie caldă, asigurând local separat pentru femei și bărbați. Săpun și ștergar. 10. Se interzice cu desăvârșire politica de ură de naționalitate, rasă, religie sau de altă natură. Vinovații vor fi imediat înlăturați din fabrică. 11. Șefii muncitorilor trebuie să se poarte în mod civilizatos cu muncitorii precum și muncitorii trebuie să aibe aceeași atitudine față de șefii lor. 12. Fabrica se va îngriji de alimente, îmbrăcăminte și lemne la preț redus, care se va plăti în rate. 13. 25 kgr. făină pe lună la fiecare muncitor cu preț de cost. 14. Serviciu medical regulat de 8 ori pe săptămână. 15. O sală pentru adunări,

care vor avea loc după terminarea lucrului. Un birou pentru Comitetul fabricii, cu mobilier și cu telefon instalat. 16. Se va preda biblioteca și mobilierul cu radio, care aparțineau Organizației „Muncă și Lumină” comitetului de fabrică. 17. Nici o angajare, sau concediere nu se va face fără consultarea prealabilă a Comitetului de fabrică. 18. Vor fi înlăturați din fabrică toți fasciștii cu consultarea Comitetului Muncitorilor. 19. Comitetul Muncitorilor are dreptul de a controla producția normală a fabricii, pentru a asigura astfel continuitatea și intensificarea producției.

Contractul colectiv expiră la 31 Decembrie 1944. Cu 15 zile înainte de expirare se poate denunța de către ambele părți. Acest contract colectiv se poate revizui în fiecare lună în privința salariilor, care se vor compara întotdeauna cu prețurile zilei de pe piață, urmând ca ridicarea prețurilor articolelor de primă necesitate să rămână cheia pentru ridicarea salariilor.

Pe marginea unui apel...

Saboteurii dela Camera de Comerț în plină acțiune

Misiunea unei Camere de Comerț și Industrie ar fi coordonarea intereselor Statului cu acele a vieții economice reale ale țării. Paree că, au și fost create pentru a lucra în această direcție și nu pentru camuflarea intereselor unor grupări de dirijori, în realitate însă profitorii ai vieții economice.

Lucrurile stau însă altcum, ele au o influență cu mult mai dezastruoasă, decât cum și-ar închipui un om de bună credință. Camerele de Comerț și Industrie au fost expropriate sub vechiul regim cu ajutorul aparatului de Stat de legionari și profasciști. Problemele ce ar fi trebuit să le preocupe au fost scufundate într-o birocrație sui generis și deserveau numai interese personale și contrare adevăratelor necesități ale poporului pe tărâmul producției și a comerțului mijloacelor de bunuri. Se impune deci

epurarea lor neîntârziată și înlocuirea rolului, încadrarea acestor instituțiuni de sus în jos sau în jos în sus, direcția, precum și a altor reprezentanți de interese industriale și comerciale, în noua viață economică, democratică a țării.

Deși este vorba de o problemă de mare importanță, asupra căreia vom reveni, ea trebuind să formeze una din preocupările serioase a forțelor competente, ne mărginim să arătăm de astădată o formă de manifestare a sabotajului local, dirijat de d. Comișă, președintele Comisiei Interimare a Camerei de Comerț din Arad.

Ziarul „Patriotul” publică în numărul din 3 crt. sub titlul: „Transilvania Eliberată trebuie aprovizionată cu mărfuri...” un apel al Comisariatului pentru administrarea regiunilor eliberate ale Transilvaniei, adresat „Domnului Președinte” al Camerei de Comerț și Industrie din Arad.

Este cazul să analizăm această problemă, este a datoriei patriotice a fiecărui cetățean loial, cu gânduri și plin de căutare pentru viitorul nostru comun. Este vorba de Ardealul nostru sau, pentru care U.R.S.S. cu o atitudine necunoscută în istoria războaielor a jertfit atâta sânge pe lângă tri-

butul de sânge adus de noi pentru această cauză milenară justă a noastră.

Este vorba de aprovizionarea cu mărfuri a Ardealului de Nord, devastat de hoardele fasciste, de ajutorul nostru, pe care trebuie să-l dăm populației nevoiașe și lipsită de orice posibilitate de aprovizionare,

de reîncadrarea teritoriului răpit dela noi, în viața economică a țării.

Comisariatul roagă stăruitor ca „Domnul Președinte” să consilieze și să anime comercianții și industriașii din raza Camerei, să răspundă la acest apel, făcut în interesul fraților atât de ușor aruncați de trista cărmuire a antonescienilor și a legionarilor în brațele fascismului maghiar.

Punem întrebarea „Domnului Președinte”, ce a întreprins pentru ca acest apel să aibă efectul necesar? Ce a făcut acest „patriot”, sau mai bine zis ce nu face acest legionar președinte sabotaurilor din Arad?

— S'a mulțumit să dea publicității adresa scrisă, pentru ca să aibe acoperire, fără ca să însoțească însă apelul cu unul al Camerei către comercianții și industriașii din Arad.

— Nu a convocat Comitetul Interimar „fantom” ca să se sfătuiască asupra acestei probleme (sau poate s'a sfătuit cu ei și au hotărât că rămân și mai departe în pasivitate, căci așa le dictat Horia Sima dela Budapesta!)

— Ce ar fi trebuit să facă, dacă nu ar fi legionar, trădător al intereselor neamului?

Să convoace imediat într-o mare întrunire comercianții și industriașii orașului, delegații organizațiilor patriotice pentru întreprinderea unei acțiuni de reală sprijinire,

hotărând organizarea comercianților și industriașilor și a meseriașilor pe brânze și fixând participarea fiecăruia cu un stoc corespunzător de materii prime și cu mărfuri.

Acum ar fi fost datoriei Camerei de Comerț și de Industrie din Arad. Dacă Domnul Comișă nu vrea să o facă, să piere cu un eșec mai de vreme, de nu, și vor gonii apel pe care l-a scris și de zile și zile masca pe a căror epurare s'a îmbogățit și pe care îl jertfeste însă și azi, păstrând o elică de legionari.

PAVEL DOINEANU

Sabotajul în depoul de locomotive C. F. R. Arad

La depoul CFR, din Arad mai există încă și acum, după două luni dela înlăturarea hitlerianului, fasciști cum e maestrul Șerban. Acesta, pe lângă toată activitatea sa antinuncițioasă de sub regimul de teroare antonescian, când a forțat muncitorii să lucreze câte 800 și 840 de ore pe săptămână, mai visează și astăzi întoarcerea vechiului regim sabotând organizarea muncitorilor și amenințându-i că se va întoarce roata și vor fi spânzurați toți acei ce se înscriu în sindicat.

Cerem imediat înlăturarea acestui călău al muncitorimii din susnumitul depou și a slugilor lui.

Rublete și bancnotele de lei sovietici se pot preschimba până la 1 Decembrie

BUCUREȘTI (Rador). — Ministerul de Finanțe și Banca Națională a României aduce la cunoștința publicului că bancnotele de ruble și lei sovietici se pot preschimba până la data de 1 Decembrie 1944, ori la sucursalele Băncii Naționale, ori la Administrația Financiară. După această dată toate bancnotele din categoriile de mai sus vor fi confiscate.

CORSO ARAD
Tel. 22-84

Garanția filmului de succes

Repr. 1, 3, 5

Azi premieră! Azi premieră!

Un triumf al râsului

Un record al veseliei

Frajii MARX la Circ

La orele 8 cu Lei 60, Duminică
9, 11, 1, 3, 5 fix.

Niște întrebări către direcțiunea Fabricii Astra

Fabrica „ASTRA” vrea să-și continue politica sa de până acum.

Direcțiunea fabricii sabotează. Foarte semnificativ este în această privință, că azi, la patru luni după bombardarea Aradului, mai există ateliere cu acoperiș nereparat. Înaintea clădirii principale sunt și astăzi dealuri întregi de țigle și pământ, împiedicând circulația muncitorilor. În multe cazuri, muncitorii dela „Astra” sunt nevoiți să aștepte, până când trec cel dela Fabrica Textilă prin această piedecă, pierzând mult timp cu aceste neajunsuri. Întrebăm direcțiunea fabricii, dacă patru luni n'au fost destule pentru a curăți trotuarul de aceste rămășițe sinistre?

O altă întrebare: muncitorimea lucrează în mare parte pe partea apuseană a fabricii. Pentru ce trebuie să intre totuși la 500—600 metri distanță de ateliere și de ce nu deschide direcțiunea poarta „Maria” nici până azi?

Din atelierul de electricitate sculele au fost transportate la un loc necunoscut. Pentru ce și cu ce scop s'a luat această dispoziție contrară intereselor producției? Cine a ordonat scăderea sumelor de 1000—2000 lei din salariile muncitorilor pentru așa numitul fond de înzestrare?

Deasemenea trebuie să punem întrebarea: cum s'a făcut decontarea „producției” pe care a primit-o muncitorimea pe cele trei luni, iar acum n'a mai primit-o de 16 luni? Când va distribui direcțiunea lemnul de foc la muncitori? Nu suntem în pragul iernii? La sfârșitul iunilor noastre trebuie să mai relevăm continuarea agitației sovietice și reacționare în fabrică. Nu s'a făcut până astăzi nici democratizarea educației pre-militare, iar d. ing. Dumitrescu trage la răspundere muncitorii, pentru vina lor, că vorbesc ungurește.

În sfârșit, ultima întrebare: când va da răspuns direcțiunea fabricii la doleanțele înaintate de Comitetul Muncitorilor?

Muncitorimea dela „Astra” așteaptă răspunsul la aceste întrebări.

Noua lege a chiriilor este o lege reacționară

Noua reglementare a raporturilor dintre proprietari și chiriași era așteptată cu nerăbdare de toată populația orașenească a țării.

Nu ni s'a dat însă decât o lege fantomă. Legiuitorul timid, n'a făcut decât să păstreze textul ultimului decret lege al chiriilor, D. L. Nr. 224 din 6 Aprilie 1944, aducându-i unele modificări numai în favoarea proprietarilor. Legiuitorul a pășit deci pe urmele legiuirilor antonesciene, le-a menținut și le-a modificat în același spirit.

Dar ce lege puteam să așteptăm dela guvernul reacționar de azi? — O adevărată democrație cere ca poporul să se conducă de legile pe care el și le face, prin reprezentanții săi. Dar în elaborare acestei legi, după sistemul absolut dictatorial, voința publică nu a fost deloc luată de seamă.

Scopul noii legi a chiriilor, așa cum reiese din textul ei, este să îmbunătățească situația proprietarilor.

Prin art. 1 al. 2, 3, se prevăd sporuri de chirie proporționale cu cuantumul chiriei, pentru contractele existente.

Există două categorii de chiriași: o categorie beneficiară a prelungirilor, care plătește chiria minimală și o altă categorie, cu contracte noi, care este speculată sângeros. Dar legiuitorul nu a soluționat deloc problema disproporției reale între contractele vechi și cele noi.

Legiuitorul vrea să lase impresia că adoptă o atitudine „democratică” — majorând chiria proporțional cu exantumul chiriei plătite. Dar chiria nu este proporțională nici cu veniturile chiriașilor, nici cu valoarea imobilului pe care-l închiriază. Chiriașii plătește o chirie cu atât mai mare, cu cât apartamentul este mai de curând închiriat și cu cât mai noi chiriașii sunt adstrași, cari au fost în stare să ofere chiria ce reprezintă jumătate, trei sferturi, ba chiar mai mult, din venitul lor, pentru a nu rămâne sub cerul liber. Legiuitorul face o deosebire numai în ceea ce privește pe chiriașii localurilor cari nu servesc de locuință: prăvălii, fabrici, săli de spectacole, etc. Patronii acestor localuri se bucură de o scădere la chirie, dacă au contracte făcute după 23 Aprilie 1942, față de patronii chiriași, cu contracte vechi.

Pentru ce legiuitorul a făcut această deosebire numai pentru patronii de localuri și nu pentru simplii chiriași? Răspunsul este simplu: pentru că în țara dictează încă, interesele clicilor reacționare.

Cheltuielile cu reparațiile necesare în urma stricăciunilor datorite bombardamentului, legiuitorul a înțeles să le arunce numai asupra chiriașilor. Chiriașul este dator să facă reparațiile la apartamentul pe care-l locuiește, chiar dacă aceste reparații vor folosi mai mult proprietarului, căruia îi rămâne casa; el este dator să contribuie și la reparațiile mari ale caselor cu mai multe apartamente.

La imobilele rămase libere, care se vor închiria după această lege și au suferit de pe urma sinistrului, chiria va putea depăși chiar împărțitul valorii locale! Deci, proprietarul va fi scutit de plata impozitelor proporționale cu chiria încașată, pentru că impozitele sunt proporționale cu valoarea locativă, — iar pagubele suferite, i le vor plăti, chiriașii. Legea are o singură favoare chiriașului sinistrat; ea acesta să fie preferat la închirierea imobilului ce se repară, față de alți chiriași... Dar această dispoziție, ca multe altele, este lăsată fără sancțiune, deci nerepectarea ei, nu aduce nici o pedeapsă proprietarului. Noile texte au caracteristica lipsei de sancțiuni.

Legea nouă nu stăvilește specula cu chiria. Legea nouă scumpește viața. Legea nouă lasă pe drumuri pe sinistratii nevoiași.

Legea nouă nu repune în drepturi pe proprietarii evacuați de C. N. R. Ea păstrează categorii de proprietari privilegiați și neprivilegiați. Ea nu creează un sistem de control al închirierilor. Legea nouă este schiloadă și reacționară, pentru că s'a făcut fără a fi fost consultat poporul.

Rămân mai departe, neștiințariți,

proprietarii blocurilor cu sute de apartamente, să speculeze pe străzi și pe toți chiriașii fără apărare. Rămâne mai departe problema celor, ca o problemă de „noroc” pe proprietari. Și acest „noroc”, e grija să-l forțeze, făcând nenumărate șicane chiriașilor vechi cu chiriașii tărându-i pe sălile tribunalului.

Nu mai un program cu adevărat democratic, realizat de un guvern democratic, va putea pune capăt goanei pe locuințe și speculei. Nimeni nu are dreptul să acapareze bunurile economice în folosul strict personal și în detrimentul interesului social.

S'a format Sindicatul Muncitorilor Pielari din Arad

Muncitorii pielari din Arad au avut în ziua de 2 Noembrie adunarea generală de constituire. Din partea comisiei locale a luat parte la ședința secretarul, arătând importanța și calitatea și a luptei organizate în rezultatul muncitorimii. În cursul adunării muncitorii pielari au ales următorii comitete de conducere: Președinte, Jan Ioan, vicepreședinte Gul Emu, secretar Murănil N., casier Gyula N., cenzorii: Costor Ioan, Dimitrie, Horváth N., membrii comitetului de organizare: Gul Elisab Klein Elsa, Dellman Teodor și P. vici Ioan. În comitetul de fabrică sunt aleși următorii membri: Șer Flores, Tuca N., Crijan Ioan, M. N., Dellman Teodor și Klein Elsa. Căutarea numelui Sindicatului este un pas semnat pe drumul organizării muncitorilor din Arad.

Cinema ROYAL ARAD, telefon 1

Azi, premieră! Un film din

VARTOJU

Capo d'operă a fabricației și tehnicii moderne.

O superproducție franceză în rolul principal:

ALIDE FIELD ARLETTY

INFORMAȚIUNI

DELA APĂRAREA PATRIOTICĂ. Muncitorii din Sindicatul Atelierele CFR, au înțeles pe deplin semnificația Apărării Patriotice, înțelegând de un înalt spirit patriotic și manifestând și simpatia pentru acei care luptă împotriva fascismului, au donat 6 saci de făină în greutate de 500 kg., precum și suma de 1000 Lei, cu scopul de a face prăjituri pentru ostașii din spitalele militare române și sovietice. Ca întotdeauna, muncitorii dela CFR, merg în fruntea patrioților români, ajutând pe aceia care luptă împotriva hitlerismului și a fascismului. Cu siguranță, fapta lor va avea ecoul cuvenit.

CONVOCALLRE. Ca urmare a consilierii ținută Joi 2 crt., funcționarii instituțiilor publice din Arad sunt invitați să-și trimită un delegat la consfătuirea ce va avea loc Duminică 8 crt., ora 10.30, în sala de ședințe de la Administrația financiară, etaj I, camera 6—8, având de discutat chestiuni în legătură cu organizarea funcționarilor publici din Arad. — Comitetul de inițiativă.

TOȚI LUCRĂTORII ȘI UCENICII HORNARI sunt invitați să ia parte la adunarea generală a Sindicatului Unit al Muncitorilor Hornari, care va avea loc în Arad, Str. Cicio-Pop Nr. 9, în ziua de 12 Noembrie 1944, ora 10% a. m., pentru a discuta problema salarizării în raport cu scumpetea și alte probleme profesionale. — Sindicatul Unit al Muncitorilor Hornari din Arad.

ULTIMA ORA

Aviația germană apără cu înverșunare ultimele uzine de benzină sintetică

Aviația așistă a început o ofensivă concentrată împotriva uzinelor germane de benzină sintetică. După cum se știe, în zilele trecute orașul Gelsenkirchen a fost obiectivul acelor atacuri repetate.

În nopțile trecute trei mii de avioane anglo-americane au bombardat uzinele de benzină sintetică dela Düsseldorf și Merse-

burg, iar avioane de tip Mosquito au atacat orașul Osnabrück, unde deasemenea se află o astfel de fabrică.

Comandamentul german n'a lăsat fără avarare aceste uzine atât de importante din pu et de vedere militar. Forțe aeriene considerabile au luat parte la apărarea uzinelor primejdulite, însă cu un rezultat deadrept dezastuos.

În cursul luptelor aeriene înverșinate, 180 de avioane germane au fost doborâte de avioanele aliate. La Osnabrück aliații au atacat aerodromul și au distrus 25 avioane germane pe sol.

numărul total al avioanelor distruse ridicându-se la 205. Aliații au pierdut în cursul acestor lupte 41 aparate, dintre care 28 bombardiere grele germane.

Groznică nenorocire de cale ferată în gara Craiova

Optzeci morți și 140 de răniți

(RAZOR). O groznică nenorocire de cale ferată s'a întâmplat ieri seara în gara orașului Craiova. Trenul accelerat București—Timișoara a manevrat în gară și din cauză necunoscută s'a ciocnit cu un tren mixt.

Ciocnirea a avut urmări extrem de grave. Mai multe vagoane pline cu oameni s'au sfărâmat complect, iar altele au fost grav avariate. Salvarea și organele militare au lu-

crat ore întregi până când au putut scoate morții și răniții de sub dărâmturi. În total 80 de oameni au murit în urma accidentului, iar 140 de victime grav rănite au fost transportate în spitalele din Craiova. Autoritățile militare au introdus o anchetă severă pentru a stabili împrejurările, care au provocat nenorocirea.

APEL CĂTRE ANGAJAȚII C. FORI. Sindicatul Unit al Muncitorilor Coafori și Frizeri din Arad vor ține ședință în ziua de 5 Noembrie, ora 8 d. m., în localul din Piața Aradului Nr. 9, etaj I. Toți lucrătorii acestei branșe sunt rugați de a se prezenta la această adunare în interesul propriu. — Comisia de organizare.

GEAMUR

SE EXECUTA PROMT LA

OG LINDA

ATELIER PENTRU PRELUCRARE

RAE STICLEI STR. EPISCOPII

Telefon No. 14-17.